

บันทึก

เรื่อง การโอนที่ดินนิคมอุตสาหกรรมบางชัน กรมโรงงานอุตสาหกรรม
(กรณีตามข้อ ๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๙
ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนมาก ที่ สร.๐๒๐๓/๑๐๒๐ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๑๘ ความว่า กระทรวงอุตสาหกรรมขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตีความในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการโอนที่ดินของนิคมอุตสาหกรรมบางชัน กรมโรงงานอุตสาหกรรมไปเป็นของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีข้อเท็จจริงว่า เดิมกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ยืมเงินโรงงานสุราบางยี่ขัน จำนวน ๑๐,๖๘๗,๒๐๙.๗๕ บาท จัดซื้อที่ดินที่ตำบลรังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เป็นจำนวนเนื้อที่ประมาณ ๒,๔๓๐ ไร่ เพื่อจัดทำเป็นนิคมอุตสาหกรรมที่รังสิต ในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดซื้อที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ตำบลคันทนา ยาว อำเภอบางกะปิ และตำบลบางชัน อำเภอมีนบุรี รวมเนื้อที่ประมาณ ๖๘๙ ไร่ เพื่อประโยชน์ในราชการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้โอนที่ดินรังสิตที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมได้จัดซื้อไว้ให้กับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และสถาบันเทคโนโลยีเป็นการแลกเปลี่ยนกับที่ดินตำบลคันทนา ยาว อำเภอบางกะปิและตำบลบางชัน อำเภอมีนบุรี ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดซื้อไว้ สำหรับที่ดินตำบลรังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี นั้นได้มีการรับโอนกรรมสิทธิ์ และนำส่งขึ้นทะเบียนราชพัสดุเรียบร้อยแล้ว ส่วนที่ดินตำบลคันทนา ยาว อำเภอบางกะปิ และตำบลบางชัน อำเภอมีนบุรี กรุงเทพมหานคร กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ยังมิได้โอนกรรมสิทธิ์จากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๙ จัดตั้งการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยขึ้น เรียกโดยย่อว่า กนอ.และให้โอนทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ ความรับผิดชอบ ตลอดจนธุรกิจของนิคมอุตสาหกรรมบางชัน กรมโรงงานอุตสาหกรรม ให้แก่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ส่งมอบนิคมอุตสาหกรรมบางชัน พร้อมด้วยทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ ความรับผิดชอบ ตลอดจนธุรกิจของนิคมอุตสาหกรรมบางชันให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ตามนัยแห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และได้มีพระบรมราชานุญาตให้เปลี่ยนตัวผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มาเป็นของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยแล้ว แต่กระทรวงการคลังทักท้วงว่า ในการรับโอนที่ดินตำบลคันทนา ยาว อำเภอบางกะปิ และตำบลบางชัน อำเภอมีนบุรี จะต้องรับโอนในนามของกระทรวงการคลัง เพราะเป็นที่ดินราชพัสดุ ไม่ใช่ที่ดินของนิคมอุตสาหกรรมบางชัน กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวง

อุตสาหกรรมไม่เห็นด้วย จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยว่าการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือกระทรวงการคลัง ควรจะเป็นผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินรายนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า ตามระเบียบการปกครองและจัดประโยชน์ที่ดินสิ่งปลูกสร้างราชพัสดุ พุทธศักราช ๒๔๘๕^๑ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น คำว่า ที่ดินราชพัสดุหมายความว่าที่ดินซึ่งรัฐบาลปกครองใช้ราชการอยู่หรือสงวนไว้ใช้ราชการภายนอก และรัฐบาลได้เข้าปกครองจัดประโยชน์แล้ว แต่ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่ายังไม่มี การรับโอนที่ดิน ตำบลคันนายาว อำเภอ บางกะปิ และตำบลบางชัน อำเภอมีนบุรี จากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จึงไม่อาจถือได้ว่า เป็นที่ดินซึ่งรัฐบาลปกครองใช้ราชการแล้ว ดังนั้นที่ดินดังกล่าวจึงยังไม่เป็นที่ดินราชพัสดุ สิทธิที่มีอยู่ระหว่างนิคมอุตสาหกรรมบางชัน กรมโรงงานอุตสาหกรรม กับสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เป็นเพียงสิทธิที่จะเรียกร้องให้มีการโอนกรรมสิทธิ์เท่านั้น ซึ่งสิทธิเช่นนี้ยังไม่ใช่เป็นของกระทรวงการคลัง เพราะกระทรวงการคลังมิใช่เป็นคู่กรณีในสัญญาซื้อขาย เมื่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๔^๒ บัญญัติให้โอนสิทธิของนิคมอุตสาหกรรมบางชัน กรมโรงงานอุตสาหกรรมให้แก่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และกรมโรงงานอุตสาหกรรมก็ได้โอนให้แก่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยแล้ว สิทธิที่จะเรียกร้องให้สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้ จึงถูกโอนไปเป็นของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยด้วย ดังนั้นการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจึงมีสิทธิที่จะรับโอนที่ดินดังกล่าวตามนัยแห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และตามที่ได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตไว้

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ ข้อ ๓ ตามระเบียบการนี้ คำว่า “ที่ดินราชพัสดุ” หมายความว่า

๑. ที่ดินซึ่งรัฐบาลปกครองใช้ราชการอยู่ หรือสงวนไว้ใช้ราชการภายนอก และรัฐบาลได้เข้าปกครองจัดประโยชน์แล้ว นอกจากที่ดินในความปกครองกรมรถไฟ ทางหลวงในความปกครองของกรมโยธาเทศบาล และทรัพย์สินของจังหวัดตามมติคณะรัฐมนตรี

๒. ที่สาธารณประโยชน์เล็กใช้ เช่น คู คลอง ถนน ทางหลวงต่างๆ ซึ่งมีใช้เพื่อสาธารณประโยชน์แล้ว

ที่ดินราชพัสดุต้องสำรวจส่งขึ้นทะเบียนทางกระทรวงการคลังทั้งสิ้น

^๒ ข้อ ๔ ให้โอนทรัพย์สินนี้ สิทธิ ความรับผิดชอบ ตลอดจนธุรกิจของนิคมอุตสาหกรรมบางชัน กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ให้แก่ ก.น.อ. ทรัพย์สินดังกล่าวเมื่อได้หักหนี้แล้วให้ถือเป็นทุนของ ก.น.อ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เมษายน ๒๕๑๘